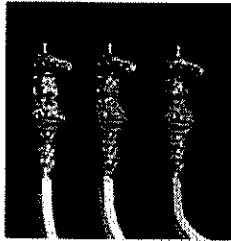

INSTITUTE
FOR
JEWISH
CONTINUITY

OPPORTUNITIES FOR LIFE-LONG LEARNING

7504 SEVEN MILE LANE • BALTIMORE, MD 21208

410-415-3755 • INFO@GOIJC.ORG • WWW.GOIJC.ORG

Ethics & Ethos
Shlach: Names & Nuances
Rabbi Shmuel Silber
June 11, 2014

**In honor of Nechama Rochel Zakroff's graduation
By her loving grandparents
Beverly and Ted z'l Hamurger**

THIS COURSE IS DEDICATED IN MEMORY OF:

אסתר חנה ז'ל בת צבי ופרומה עלקא פייגא בת מאיר ופשא לאה ז'ל נח בן אברהם ופייגא ז'ל
MAY THEIR SOULS BE BOUND IN THE EVERLASTING BOND OF LIFE תהא נשמתם צרוות בצרוו החיים

1. במדבר פרק יג

א וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר: ב שְׁלַח־לְךָ אַנְשִׁים וַיְתַרּוּ אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל
 אִישׁ אֶחָד אִישׁ אֶחָד לְמַטֵּה אֲבֹתָיו תִּשְׁלַחוּ כָּל נְשִׂיא כְּהֵם: ג וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה מִמִּדְבַּר פָּאֲרָן עַל־פִּי
 יְהוָה כָּלָם אַנְשִׁים רֵאשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל הֵמָּה: ד וְאֵלֶּה שְׁמוֹתָם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שְׁמוּעַ בֶּן־זְכֹּר: ה לְמַטֵּה
 שְׁמֵעוֹן שֹׁפֵט בֶּן־חֹרִי: ו לְמַטֵּה יְהוּדָה כָּלֵב בֶּן־יִפְנֶה: ז לְמַטֵּה יִשְׂשָׁכָר יִגָּל בֶּן־יוֹסֵף: ח לְמַטֵּה אֶפְרַיִם
 הוֹשֶׁע בֶּן־נוּן: ט לְמַטֵּה בְנִימֵן פִּלְטִי בֶן־רַפּוּא: י לְמַטֵּה זְבוּלֹן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוּדִי: יא לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה
 מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶן־סוּסִי: יב לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גַּמְלִי: יג לְמַטֵּה אֲשֶׁר סִתּוּר בֶּן־מִיכָאֵל: יד לְמַטֵּה נַפְתָּלִי
 נַחֲבִי בֶן־רַפְסִי: טו לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי:

1. The Lord spoke to Moses saying, 2. "Send out for yourself men who will scout the Land of Canaan, which I am giving to the children of Israel. You shall send one man each for his father's tribe; each one shall be a chieftain in their midst." 3. So Moses sent them from the desert of Paran by the word of the Lord. All of them were men of distinction; they were the heads of the children of Israel. 4. These are their names: For the tribe of Reuben, Shammua the son of Zakkur. 5. For the tribe of Simeon, Shaphat the son of Hori. 6. For the tribe of Judah, Caleb the son of Jepphunneh. 7. For the tribe of Issachar, Yigal the son of Joseph. 8. For the tribe of Ephraim, Hoshea the son of Nun. 9. For the tribe of Benjamin, Palti the son of Raphu. 10. For the tribe of Zebulun, Gaddiel the son of Sodi. 11. For the tribe of Joseph, the tribe of Manasseh, Gaddi the son of Susi. 12. For the tribe of Dan, Ammiel the son of Gemalli. 13. For the tribe of Asher, Sethur the son of Michael. 14. For the tribe of Naphtali, Nahbi the son of Vophsi. 15. For the tribe of Gad, Geuel the son of Machi.

2. במדבר פרק יג

טז אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שְׁלַח מֹשֶׁה לְתוֹר אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֶׁע בֶּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ:
 16. These are the names of the men Moses sent to scout the Land, and Moses called Hoshea the son of Nun, Joshua.

Approach #1:

3. חזקוני במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז

... ויקרא משה להושע בן נון יהושע לא שקראו עתה יהושע אלא כך הפירוש הוא שקראו משה יהושע כבר כשנעשה משרתו ומצא חן בעיניו שכן הוא המנהג שכן מצינו באברהם ושרה ויעקב דניאל חנניה מישאל ועזריה צדקיה שכבר שמו מתניה ונחמיה שנקרא התרשתא.

R. Hezekiah b. Manoah lived in the 13th century in France or Provenzia.

4. רבינו בחיי במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז

... וא"כ יש לשאול: מפני מה נזכר בתורה בשם יהושע כמה פעמים קודם השליחות הזה, הוא שכתוב: (שמות לג, יא) "ומשרתו יהושע בן נון נער", וכתוב: (שמות כד, יג) "ויקם משה ויהושע משרתו", וכן (במדבר יא, כח) "ויען יהושע בן נון משרת משה" ...

Rabbeinu Bachya (or Bachye) ben Asher was born in Spain in 1255 (he should be differentiated from Rabbeinu Bachya ben Yoseph ibn Pakuda, author of Duties of the Heart ["Chovot Halevavot"], who preceded him by 200 years. A member of the famous rabbinic ibn Halawa family, he was a disciple of Rashba in Barcelona. Rabbeinu Bachaya passed away in Saragosa, Spain in 1340.

5. ספורנו במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז

(טז) ויקרא משה להושע בן נון יהושע. אמר שהיה נודע בשבטו לאיש חיל בשם הושע וזה שנקרא למעלה יהושע מפני שמה רבינו קרא לו כך לכבוד ולהתפלל עליו שיהיה נושע ושיושיע אחרים:

R. Obadiah b"r Jacob Seforno was born ca. 1480 in Italy. Besides his expertise in sundry areas of Torah knowledge, he studied medicine and other studies. He settled in Bologna where he practiced medicine, studied and taught Torah, and was involved in public affairs, served as a judge and even established and headed a yeshiva. He died ca. 1550.

Approach #2:

6. חזקוני במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז
... וי"מ שינה שמו על שהוצרך להיות מן המרגלים ולעבור דרך עמלק בשם הושע.

Approach #3:

7. כלי יקר במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז
... ויש אומרים לפי שהיה משבט יוסף שהביא דיבת אחיו על כן היה ירא שלא ילך בדרך זקנו כי מטעם זה לא הזכיר בו למטה יוסף ובגדי בן סוסי הזכיר למטה יוסף. ומה שלא התפלל על גדי אולי חשב שאם זה שבא משבט אפרים הגדול ממנשה לא ישנה את תפקידו מסתמא גם הקטן ממנו לא ידבר כנגדו, וכבר נודע מברכות של יעקב כי שם שם לו חק להקדים את אפרים לכל דבר שבקדושה, או לפי שנקרא אביו מנשה על שם כי נשני אלהים את כל בית אבי, וחשב משה שמסתמא כל זרעו שכחו כל מעשה אביהם:

Rabbi Shlomo Ephraim ben Aaron Luntschitz was born in Luntschitz (Lenczyk, Poland) c. 1540. His mentor was R. Shlomo Luria. For some period he was Rosh Yeshiva in Lvov (Lemberg). From 1604 he was assistant Rabbi to R. Judah Loew (Maharal) in Prague and was Rosh Yeshiva, and eventually succeeded Maharal (after his death) as Rabbi of Prague in 1609. He died in 1619.

Approach #4:

8. תלמוד בבלי מסכת סוטה דף לד עמוד ב
יהושע כבר בקש משה עליו רחמים, שנאמר: ויקרא משה להושע בן נון יהושע, יה יושיעך מעצת מרגלים.

9. מדרש אגדה (בובר) במדבר פרשת שלח פרק יג סימן טז
[טז] להושע בן נון יהושע. מלמד שנתפלל עליו משה רבינו, והוסיף לו אות אחת משמו של הקדוש ברוך הוא, ואמר יה יושיעך מעצת מרגלים:

10. ר' חיים פלטיאל במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז
... מיהו תימא כיון דידע משה דעצתם היה לרעה כדפי' א"כ למה שלחם והלא היה עובר לפני עור לא תתן מכשול, ... דהם הטעוהו דהוא אמר עלו זה בנגב, כלומר לא אמר להם ללכת רק בסמוך לדרום כי שם לא היו [ערים] בצורות והם הלכו לצד אחר כדכתיב ויעלו ויתרו את הארץ ממדבר צין עד רחוב לבא חמת, וזה היה בסוף דרום כדכתיב מההר ההר תתאו לבא חמת, וא"כ היה בסוף דרום והדר כתיב ויעלו בנגב, והלכו דרך ענקים, א"נ העם שלחו בעל כרחם.

11. תלמוד ירושלמי (ונציה) מסכת סנהדרין פרק ב דף כ טור ג/ה"ז
רבי הונא בשם רבי אחא יו"ד שנטל הקדוש ברוך הוא מאמינו שרה ... עלה יו"ד ונשתטח לפני הקדוש ברוך הוא ואמ' רבון העולמים עקרתני מן הצדקת הזאת אמ' לו הקדוש ברוך הוא צא לך לשעבר היית ... בסוף תיבה חיך שאני נותנך ... בראש תיבה הדא הוא דכתי' ויקרא משה להושע בן נון יהושע

12. אזנים לתורה במדבר יג:טז

(ח). וצ"ע,
 למה בחרו בהושע בן נון להוסיף לו את
 ה"ו"ד, שגרעו משרי? וי"ל שע"י ששינו את
 שמה משרי לשרה בולד לה יצחק, ואדיר
 חפצה ה"י, שירש את כל א"י וכמו שאמרה
 לאברהם: «כי לא יירש בן האמה הזאת עם
 בני עם יצחק» (בראשית כ"א). ומילוי
 חפצה זה נמסר ליהושע, שהוא הנחיל את
 הארץ לישראל, ולפיכך מגיע לו בצדק
 ה"ו"ד, שנלקחה משרי.

13. תרגום יונתן במדבר פרשת שלח פרק יג פסוק טז
 וכדי חמא משה ענוותנותיה קרא משה להושע בר נון יהושע:

14. ספר שמן הטוב במדבר יג:טז

ובשם
 המגיד מקאזניץ אמרו דכיון דיהושע שמע נבואת אלדד ומידד ואמר
 כלאם יתכן דיהי' לו נגיעה לעכב ביאת הארץ כדי שיחי' משה ולכן
 התפלל עליו במיוחד

Kozhnitzer Magid : Rav Yisroel Hopsztain (c. 1733 - 1814), author of the classic *Avodas Yisroel* student of the Noam Elimelech says something amazing:

15. במדבר פרק יא

(כז) וירץ הנער ויגד למשה ויאמר אלדד ומידד מתנבאים במחנה: (כת) ויען יהושע בן נון משרת
 משה מבחריו ויאמר אדני משה כלאם:

27. The lad ran and told Moses, saying, "Eldad and Medad are prophesying in the camp!" 28. Joshua the son of Nun, Moses' servant from his youth, answered and said, Moses, my master, imprison them!"

16. רש"י במדבר פרק יא פסוק כח

לפי שכיו מתנבאים משה מת ויהושע מכניס את ישראל לארץ:

17. במדבר פרק יד

ד ויאמרו איש אל-אחיו נתנה ר'אש ונשובה מצרימה:

They said to each other, "Let us appoint a leader and return to Egypt!"